

Suositus 8/2016/välfärd D 2017

Aikaisempi asiakirjanumero A 1677/välfärd:
Käsittelijä Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta

Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee
palomiesten syöpäkuolleisuutta

Ehdotus

Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta ehdottaa

että Pohjoismaiden neuvosto merkitsee ilmoituksen suosituksesta 8/2016 tiedoksi ja odottaa *poliittista dialogia*.

Taustaa

Suosituksen sanamuoto on seuraava:

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se laatii pohjoismaisen kokoelman tutkimuksista eri ammattiryhmien (palomiehet mukaan lukien) alttiudesta syöpäsairauksiin tavoitteena saada kokonaisvaltaisempi kuva alan tutkimuksesta.

Pohjoismaiden ministerineuvoston ilmoitus

Pohjoismaiden työelämän ministerineuvosto pitää ammattiryhmien ja syöpäsairauksien välisestä yhteydestä saatavaa lisätietoa tärkeänä ja haluaa, mihinkään sitoutumatta, käynnistää vuoropuhelun pohjoismaisen työympäristöjaoston kautta asiaa pitkään tutkineen pohjoismaisen tutkijaverkoston kanssa.

Eri ammattiryhmien ja erilaisiin syöpiin sairastumisen riskin välistä suhdetta tutkiva tieteenala on erityisen vaikea tutkimuskohde, sillä niin kutsuttu latenssiaika, eli aika altistumisesta sairauden puhkeamiseen saattaa olla jopa 30 vuotta. Siksi tutkimuksen täytyy olla kestoaltaan hyvin pitkäjänteistä.

Laaja pohjoismainen hanke (*Nordic Occupational Cancer Study – NOCCA*) käynnistettiin 2000-luvun alussa tarkoituksena tutkia erilaisten syöpätyyppien esiintyvyyttä eri ammattiryhmissä. Yhdistämällä kansalliset rekisteritiedot syöpien esiintyvyydestä on kerätty laajasti tilastotietoa, jotta eri ammattiryhmien altistumisriskejä voidaan tutkia tarkemmin. (Pohjoismainen tutkimus on laadultaan kansainvälistä huippua, mutta kullakin maalla on liian vähän aineistoa).

NOCCA-hankkeessa on tutkittu noin 2,8 miljoonaa syöpätapausta Ruotsin, Norjan, Suomen, Islannin ja Tanskan yhteensä 27 miljoonan ihmisen väestössä. Analyysin pohjalta NOCCA on julkaissut lähes 60 eri tutkimusta ammattiryhmistä ja syöpäriskistä. Yleispäätelmän mukaan syöpien ja työpaikkojen välillä on yhteys, mutta sitä ei ole tyhjentävästi selvitetty.

Tutkimusta ovat ensisijaisesti tehneet kansalliset syöpärekisterit eri tahoilta saamansa rahoituksen turvin, muun muassa kansalliset työterveyslaitokset, kuten Norjan STAM ja Suomen Työterveyslaitos ovat myöntäneet rahoitusta. Tutkimusrahoitus päättyi vuonna 2014.

Pohjoismaiden työelämän ministerineuvosto katsoo, että on syytä ryhtyä vuoropuheluun NOCCAn kanssa, jotta voitaisiin selvittää aihetta koskevan tutkimuksen rahoitusmahdollisuuksia. Yksi huomioon otettava näkökulma kuitenkin on, että pohjoismaisen yhteistyön työelämäalan budjetti on rajallinen ja että tämän tyyppinen tutkimus yleensä vaatii huomattavia resursseja.

Pohjoismaiden ministerineuvosto katsoo sen vuoksi, että suositus on toteutunut.

Valiokunnan näkemykset

Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta merkitsee tiedoksi ministerineuvoston ilmoituksen suosituksesta. Valiokunta pitää ammattiryhmien riskiä sairastua syöpäsairauksiin tärkeänä asiana. On kohtuutonta, että työntekijät altistuvat näin laajasti syöpää aiheuttaville aineille vain siksi, että tekevät omaa työtään. Ministerineuvoston ilmoituksesta käy ilmi, että ammattiryhmien ja syöpäriskin välinen yhteys on asiana tärkeä, mutta asioiden todistettavan yhteyden osoittaminen vaatii lisäselvityksiä. Ilmoituksesta käy myös ilmi, että ministerineuvosto ei halua sitoutua mihinkään ja että budjettivarat eivät riitä tämän tyyppiseen tutkimukseen.

Valiokunta ei yhdy tähän päätelmään, koska budjetissa ja politiikassa näkyvät priorisoinnit ja valinnat, joiden avulla suositus voitaisiin toteuttaa. Siksi Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunta haluaa pitää suosituksen voimassa ja ryhtyä poliittiseen vuoropuheluun asiasta Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa.

Tukholmassa 3. huhtikuuta 2017

Angelika Bengtsson (SD)

Anne Louhelainen (ps.)

Axel Jonsson (ÅF)

Bengt Morten Wenstøb (H)

Bente Stein Mathisen (H)

Christian Juhl (EL)

Jenis av Rana (Mfl.)

Karen J. Klint (S)

Lennart Axelsson (S)

Maria Stockhaus (M)

Paula Bieler (SD)

Rikard Larsson (S)

Sivert Haugen Bjørnstad (FrP)

Ulf Leirstein (FrP)